Minister
Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPG-VI.054.22.2025
Warszawa, 10 września 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego na 38. posiedzeniu Senatu w dniu 17 lipca 2025 r.

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z oświadczeniem Pana Senatora Stanisława Gawłowskiego, złożonym 17 lipca 2025 r. na 38. posiedzeniu Senatu i przekazanym przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, poniżej przedstawiam – w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, Ministrem Cyfryzacji i Ministrem Zdrowia – wyjaśnienia na zadane przez Pana Senatora pytania.

1. Jakie działania systemowe zamierza podjąć rząd w celu wprowadzania w życie zasad patriotyzmu gospodarczego w zakresie rozwoju krajowych zdolności produkcyjnych w kluczowych sektorach i zapewnienia polskim producentom dostępu do rynku zbytu?
2. Czy rząd zamierza na poziomie ponadministerialnym przygotować kompleksowy plan wspierania krajowych mocy produkcyjnych i działań badawczo-rozwojowych w sektorach takich jak produkcja sprzętu komputerowego, branża zbrojeniowa czy farmaceutyczna?
3. Czy planowane jest wprowadzenie zmian w przepisach p.z.p. lub w ich stosowaniu, których celem będzie umożliwienie krajowym przedsiębiorcom możliwie pełnego i nieskrępowanego udziału w ubieganiu się o zamówienia publiczne?
4. Czy pan premier zamierza przeprowadzić audyt postępowań przetargowych w zakresie sprzętu komputerowego pod kątem wprowadzania wymogów przekraczających zakres wymagań wynikających z przepisów prawa polskiego i wspólnotowego, które w praktyce wykluczają krajowych producentów z możliwości uczestnictwa w tych przetargach?

Wsparcie przedsiębiorczości i dostęp do finansowania

Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) zapewnia funkcjonowanie polskich ośrodków Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN). Sieć ta wspiera sektor MŚP w dostępie do zamówień publicznych, oferuje pomoc w poszukiwaniu ofert, doradztwo w procesie przetargowym oraz wsparcie w nawiązywaniu kontaktów z zamawiającymi. EEN pomaga również w znalezieniu partnerów biznesowych, organizuje wyjazdy w ramach giełd kooperacyjnych i misji handlowych na całym świecie, a także wspiera przedsiębiorców w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji.

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Resort rozwoju i technologii zapewnia również funkcjonowanie Krajowego Punktu Kontaktowego ds. Instrumentów Finansowych Programów UE (KPK) przy Związku Banków Polskich. KPK prowadzi działalność informacyjną, promocyjną i doradczą dla instytucji finansowych oraz przedsiębiorców w zakresie preferencyjnego finansowania z programów unijnych, w tym z Programu InvestEU. Program ten obejmuje wsparcie zwrotne stanowiące zachętę do inwestycji i poszukiwania nowych możliwości rozwoju. Głównym partnerem inwestycyjnym jest Europejski Bank Inwestycyjny, jednak krajowe banki rozwoju mają bezpośredni dostęp do gwarancji UE.

Specjalne strefy ekonomiczne i Polska Strefa Inwestycji

Specjalne strefy ekonomiczne (SSE) od niemal trzech dekad stanowią jeden z kluczowych instrumentów wsparcia rozwoju gospodarczego w Polsce. Tworzą one warunki do trwałego rozwoju zorientowanego na dojrzałą gospodarkę rynkową poprzez wzrost inwestycji prywatnych o wysokiej wartości dodanej oraz poprawę klimatu inwestycyjnego.

Spółki zarządzające SSE dostosowują swoje cele do kierunków polityki gospodarczej państwa i zmian regulacyjnych. Wobec rosnących zagrożeń geopolitycznych i potrzeby modernizacji armii deklarują gotowość wsparcia inwestorów w realizacji projektów wzmacniających potencjał obronny Polski, przyczyniających się do innowacji i tworzenia nowych miejsc pracy.

Obecnie prowadzone są rozmowy z inwestorami w obszarach takich jak: produkcja zbrojeniowa i obronność, inwestycje strategiczne, sztuczna inteligencja, Przemysł 4.0 oraz zielona energia. W ramach inwestycji zbrojeniowych prowadzone są intensywne działania obejmujące przygotowanie nowych nieruchomości zgodnych z wymogami bezpieczeństwa, często we współpracy z samorządami.

11 lipca 2025 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 2025 r. zmieniające przepisy o pomocy publicznej dla nowych inwestycji. Dzięki temu przedsiębiorstwa z sektora zbrojeniowego mogą korzystać ze wsparcia w ramach Polskiej Strefy Inwestycji (PSI), co oznacza zwolnienia podatkowe i preferencje dotychczas zarezerwowane dla produkcji cywilnej.

SSE i PSI wspierają również transformację energetyczną, rozwój energetyki rozproszonej oraz OZE. Działania te służą procesowi polonizacji gospodarki, zwiększają dochody budżetowe i wzmacniają konkurencyjność Polski w regionie.

W konkurencji o inwestycje międzynarodowe Polska stosuje zachęty i preferencje dla inwestorów wiążących swoją przyszłość z naszym krajem. Lokowanie inwestycji w Polsce umożliwia częściową polonizację kapitału międzynarodowego, co przynosi miejsca pracy, know-how i rozwój sieci kooperantów.

Powyższe działania opierają się w szczególności na:

- ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych,
- ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji,
- rozporządzeniach Rady Ministrów regulujących pomoc publiczną.

Rozwój krajowego przemysłu obronnego

Minister Finansów i Gospodarki, działając poprzez MRiT i we współpracy z innymi resortami, prowadzi prace nad Strategią Rozwoju Przemysłu Obronnego (SRPO), zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Koordynuje je Departament Przemysłu Obronnego MRiT, w stałej współpracy z MON i MAP.

SRPO ma wyznaczyć strategiczne kierunki rozwoju przemysłu obronnego, zwiększyć kooperację przemysłu państwowego i prywatnego, wspierać innowacyjność i konkurencyjność, rozwijać współpracę międzynarodową, przygotować sektor na sytuacje kryzysowe oraz znieść bariery legislacyjne.

W czerwcu 2025 r. powołano Międzyresortowy Zespół ds. Rozwoju Przemysłu Obronnego, pełniący funkcję doradczą Rady Ministrów i wsparcia eksperckiego dla SRPO. Zespół analizuje sektor, przygotowuje rekomendacje, opracowuje propozycje zmian legislacyjnych i koordynuje działania administracji.

Niezależnie od powyższego MRiT wspiera promocję polskiego przemysłu obronnego poprzez:

- budowę marki Polish Defence Industry,
- katalog Polish Defence and Security Equipment Catalogue,
- stoiska narodowe na targach międzynarodowych (np. DEFEA Ateny, DSEI Japan),
- Portal Przedsiębiorcy Sektora Obronnego, dostępny w pięciu językach i zawierający ponad 180 podmiotów.

Działania te wzmacniają obecność Polski w globalnych łańcuchach dostaw, zwiększają eksport, tworzą miejsca pracy i budują odporność gospodarczą.

Technologie cyfrowe i sztuczna inteligencja

Ministerstwo Cyfryzacji, choć nie prowadzi działań bezpośrednio zwiększających zdolności produkcyjne, realizuje inicjatywy wzmacniające konkurencyjność polskich przedsiębiorstw poprzez rozwój nowych technologii.

Aktualizowana jest Polityka dla rozwoju sztucznej inteligencji z 2020 r., aby dostosować ją do nowych warunków technologicznych i regulacyjnych. Zakłada ona:

- budowę silnego ekosystemu AI (współpraca nauki, rządu, biznesu i społeczeństwa),
- wykorzystanie AI dla usprawnienia administracji publicznej,
- rozwój kompetencji i inwestowanie w talenty,
- opracowanie standardów etycznych i ochronę prywatności.

Rozwój sztucznej inteligencji ma kluczowe znaczenie dla innowacyjności, efektywności i długofalowego wzrostu gospodarczego Polski.

Bezpieczeństwo lekowe i przemysł farmaceutyczny

Zapewnienie bezpieczeństwa lekowego oraz nieprzerwanego dostępu do farmakoterapii dla pacjentów jest jednym z priorytetów polityki lekowej Polski. Wzmocnienie bezpieczeństwa lekowego Unii Europejskiej było jednym z priorytetów zakończonej właśnie Prezydencji Polski w Radzie UE. Minister Zdrowia popiera wszelkie działania, które mogą się przyczynić do rozwoju krajowych zdolności produkcyjnych, poprawy bezpieczeństwa lekowego, a także uniezależnienia się od innych rynków, zwłaszcza rynku azjatyckiego, skąd aktualnie pochodzi duża część surowców i substancji czynnych potrzebnych do wytworzenia leków.

W celu wzmocnienia bezpieczeństwa lekowego konieczna jest więc dywersyfikacja produkcji i dostaw, poprzez wspieranie krajowej branży farmaceutycznej oraz tworzenie nowych fabryk, zarówno w Polsce, jak i w Europie. Należy brać pod uwagę, że decyzje o produkcji danych substancji czynnych (API), czy też leków gotowych, zależą w głównej mierze od podmiotów odpowiedzialnych i są ich decyzjami biznesowymi, podyktowanymi przyjętymi przez nich strategiami produkcyjnymi.

Mając zatem powyższe na uwadze Minister Zdrowia, ze względu na zmieniającą się sytuację krajowego rynku farmaceutycznego, prowadzi działania polegające na stałym monitorowaniu, wraz z jednostkami podległymi, dostępności rynkowej produktów leczniczych oraz współpracuje z podmiotami odpowiedzialnymi, ekspertami z różnych dziedzin medycyny, resortami i innymi organami/instytucjami uczestniczącymi w funkcjonowaniu krajowego rynku farmaceutycznego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa lekowego naszego kraju. Minister Zdrowia, w zakresie posiadanych narzędzi, podejmuje na bieżąco wszelkie działania, które mają na celu zwiększenie udziału leków produkowanych przez krajowych wytwórców, co przyczyni się do zwiększenia suwerenności lekowej Polski, w tym także na arenie europejskiej. W tym miejscu należy wskazać, że bezpieczeństwo narodowe obejmuje zarówno aspekty militarne, jak i niemilitarne, takie jak bezpieczeństwo ekonomiczne, energetyczne, cyberbezpieczeństwo czy też bezpieczeństwo lekowe, które jest również konieczne do prawidłowego funkcjonowania i obrony państwa. Bezpieczeństwo lekowe decyduje o odporności kraju na zagrożenia i kryzysy takie jak pandemia, ataki terrorystyczne, hybrydowe czy agresja zbrojna. Wydaje się, że bezpieczeństwo lekowe w kontekście produkcji leków w Polsce powinno być zatem traktowane na równi z bezpieczeństwem militarnym, cybernetycznym czy energetycznym, gdyż gwarantuje ono suwerenność lekową naszego kraju. Należy wskazać, że w zakresie bezpieczeństwa narodowego funkcjonuje obecnie wiele rozwiązań prawnych, w tworzeniu i opiniowaniu których ma udział wiele resortów, w tym również Minister Zdrowia. Obecne rozwiązania obejmują szereg ustaw i aktów prawnych regulujących funkcjonowanie państwa w obszarze obrony, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego, a także kwestii związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom zewnętrznym i wewnętrznym, są to m.in. ustawa o obronie Ojczyzny, o stanie wojennym, o ochronie ludności i obronnie cywilnej, o rezerwach strategicznych oraz ustawa o zarządzaniu kryzysowym.

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa lekowego dla polskich pacjentów, Minister Zdrowia ściśle współpracuje między innymi z Rządową Agencją Rezerw Strategicznych (RARS), będącą agencją wykonawczą podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. W kwestii zabezpieczenia dostępu do leków, głównie w sytuacjach kryzysowych jak przerwanie globalnych łańcuchów dostaw spowodowanych np. zamykaniem granic czy pandemią, RARS pełni istotną rolę, utrzymując zdolność reagowania w sytuacjach kryzysowych, dysponuje zapleczem eksperckim pozwalającym takie sytuacje

zażegnywać oraz posiada odpowiednie możliwości logistyczne, co zostało wielokrotnie potwierdzone zarówno w czasie pandemii COVID-19 i dystrybucji leków oraz szczepionek, jak i w ramach działań podejmowanych w ramach pomocy Ukrainie od pierwszych godzin trwania konfliktu zbrojnego na terytorium tego kraju.

Również na szczeblu europejskim Polska jest członkiem HERA (Health Emergency Preparedness and Response Authority) – organu utworzonego przez Komisję Europejską w odpowiedzi na pandemię COVID-19, mającego na celu wzmocnienie zdolności Unii Europejskiej do zapobiegania, wykrywania i szybkiego reagowania na transgraniczne zagrożenia zdrowotne. Działalność HERA jest skupiona na tym, aby państwa członkowskie UE były jak najlepiej przygotowane na przyszłe sytuacje kryzysowe związane ze zdrowiem publicznym, poprzez m.in. tworzenie rezerw strategicznych oraz zabezpieczanie łańcuchów dostaw kluczowych produktów medycznych jak również koordynację działań w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym m.in.: mobilizację funduszy, zakup i dystrybucję leków oraz sprzętu medycznego.

Oprócz wskazanych wyżej działań Minister Zdrowia podejmuje również kroki mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa lekowego i rozwoju produkcji leków w Polsce. Ważnym narzędziem wspierającym zapewnienie suwerenności lekowej Polski jest tworzona przez Ministra Zdrowia Krajowa Lista Leków Krytycznych. Lista wskazuje substancje czynne, które zostały uznane za krytyczne, gdyż leki zawierające te substancje są stosowane w leczeniu poważnych chorób i w przypadku ich niedoboru na rynku, nie można ich łatwo zastąpić innymi produktami leczniczymi (brak odpowiedników i/lub możliwości zastosowania alternatywnych technologii medycznych), a zapobieganie niedoborom tych właśnie leków jest szczególnie ważne, gdyż mogą one spowodować poważne zagrożenia dla życia i zdrowia polskich pacjentów. W związku z oczekiwaniami krajowego rynku farmaceutycznego, jak również publikacją w grudniu 2024 r. drugiej edycji Unijnej Listy Leków Krytycznych, 14 lipca 2025 r., przedmiotowa krajowa lista została zaktualizowana o kolejne 100 pozycji i obecnie zawiera 401 substancji czynnych. Jednocześnie ważnym aspektem jest, by substancje czynne ujęte w polskim wydaniu listy leków krytycznych uwzględnione zostały w kolejnej edycji listy unijnej, co zapewni krajowym producentom możliwość skorzystania z europejskich instrumentów wspomagających (np. z Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy – STEP w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 – FENG oraz innych dotacji unijnych).

W ocenie Ministra Zdrowia istotnym jest wypracowanie zachęt oraz zapewnienie wsparcia dla krajowego przemysłu, które realnie przełożyłyby się na podjęcie decyzji o rozpoczęciu produkcji lub utrzymaniu produkcji leków krytycznych w naszym kraju. Podczas prac nad tworzeniem pierwszej w Polsce Krajowej Listy Leków Krytycznych w 2024 r. Minister Zdrowia rozpoczął rozmowy i współpracę z innymi resortami, jednostkami podległymi oraz instytucjami, by wypracować rozwiązania, które przyczynią się do wzmocnienia możliwości produkcyjnych w Polsce. Jednocześnie Minister Zdrowia zwrócił się do krajowej branży farmaceutycznej o przedstawienie obszarów, w których oczekiwane jest wsparcie, wraz ze wskazaniem proponowanych rozwiązań, których wdrożenie skłoniłoby wytwórców do uruchomienia/utrzymania produkcji w Polsce. Otrzymane propozycje zostały przekazane zgodnie z kompetencjami do odpowiednich resortów, organizacji/instytucji, które odniosły się do przedstawionych przez przemysł postulatów. Należy podkreślić, że zakres oczekiwanych i przekazanych przez krajowy przemysł farmaceutyczny zachęt jest bardzo szeroki i dotyczy, oprócz zachęt finansowych, wielu innych obszarów działalności, w tym m.in.: prawa budowlanego, decyzji środowiskowych, obrony kraju, infrastruktury krytycznej czy też zabezpieczenia dostępu do mediów.

W tym miejscu należy podkreślić, że różnego rodzaju programy/instrumenty pomocowe leżą we właściwości poszczególnych resortów i są prowadzone m.in. przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej czy też MRiT, przy udziale innych właściwych ekspertów, instytucji, organizacji, uczelni wyższych oraz instytutów badawczych. Zakres poszczególnych programów/instrumentów pomocowych jest zróżnicowany i dotyczy m.in. wsparcia projektów badawczo–rozwojowych i/lub projektów inwestycyjnych, których celem jest wdrożenie do działalności gospodarczej wyników prac badawczo–rozwojowych, wspieranie rozwoju lub wytwarzania technologii krytycznych w całej Unii, w tym biotechnologii, produktów leczniczych znajdujących się w unijnym wykazie produktów leczniczych o krytycznym znaczeniu i ich składników, czy też zapewnienie bezpieczeństwa lekowego poprzez rozwój krajowej produkcji aktywnych składników farmaceutycznych (API). Minister Zdrowia jest również zaangażowany w te działania jako organ doradczy/konsultacyjny w zakresie tych programów, które mają za zadanie zapewnić wsparcie i pomoc dla krajowej branży farmaceutycznej, co przyczyni się do rozwoju sektora farmaceutycznego w Polsce i w konsekwencji do poprawy bezpieczeństwa lekowego naszego kraju.

Koniecznym jest podkreślenie, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym przewidziane są preferencje dla krajowych producentów leków w systemie refundacji. Celem polskiego systemu refundacyjnego jest dostarczanie pacjentom produktów leczniczych, odpowiadających w możliwie najwyższym stopniu aktualnemu zapotrzebowaniu społecznemu, po najniższych cenach w ramach dostępnych publicznych środków finansowych. W ostatniej dużej nowelizacji ustawy o refundacji znalazły się zmiany wspierające produkcje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Bezpieczeństwa Lekowego Polski (BLP). Zaproponowany w ustawie mechanizm BLP pozwala zwiększyć znaczenie wpływu działalności inwestycyjnej wnioskodawcy w zakresie związanym z ochroną zdrowia na terytorium kraju, zwłaszcza uwzględniając aspekt produkcji leków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bądź wykorzystania do produkcji takich leków substancji czynnej wyprodukowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stanowi to swoistą zachętę do rozwoju produkcji substancji czynnych i leków w kraju, gdyż dzięki zaproponowanym zmianom możliwe jest wnioskowanie o określone korzyści w zakresie refundacji. Wnioskodawcy mogą ubiegać się o następujące preferencje:

- zwolnienie z obowiązku zapłaty kwoty przekroczenia w przypadku przekroczenia całkowitego budżetu na refundację (tzw. pay-back ustawowy), wówczas koszt ten ponosi Narodowy Fundusz Zdrowia,
- wydanie pierwszej decyzji o objęciu refundacją na okres 3 lat, a każdej kolejnej decyzji o objęciu refundacją na okres 5 lat pod warunkiem, że proponowana cena zbytu netto nie przekroczy 150% ceny zbytu netto leku stanowiącej podstawę limitu w grupie limitowej, w której znajduje się lek będący przedmiotem wniosku, z obwieszczenia Ministra Zdrowia, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, chyba że lek nie był dotychczas wytwarzany w Polsce wówczas pierwsza decyzja o objęciu refundacją jest wydawana na okres 5 lat,
- zwolnienie z negocjacji cenowych z Komisją Ekonomiczną, w ramach wniosków stanowiących kontynuację refundacji leku refundowanych w aptece,
- rozpatrzenie wniosku w terminie nie dłuższym niż 90 dni, dla leków dostępnych w aptece oraz nie dłuższym niż 120 dni dla leków refundowanych w ramach chemioterapii lub programów lekowych,
- zmniejszenie opłaty za złożenie wniosku lub jego uzupełnienie, do poziomu 50%,
- obniżenie do 50% opłaty za analizę weryfikacyjną,

- umożliwienie ustalenia urzędowej ceny zbytu w wysokości 75% urzędowej ceny zbytu jedynego odpowiednika refundowanego w danym wskazaniu.

Dodatkowo wraz z nadaniem statusu „polskiego leku", redukcji ulega poziom odpłatności pacjenta za lek refundowany w aptece o 10%, jeżeli lek jest wytwarzany w Polsce albo do jego wytworzenia wykorzystano substancję czynną wyprodukowaną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej albo o 15%, jeżeli lek jest wytwarzany w Polsce z wykorzystaniem substancji czynnej wytwarzanej w Polsce.

Należy ponownie zaakcentować, że szeroko rozumiane bezpieczeństwo lekowe było jednym z priorytetów Prezydencji Polski w Radzie UE. W tym zakresie Polska podejmowała prace nad kompleksowymi rozwiązaniami krajowymi, a równolegle intensyfikowała współpracę na forum unijnym w celu wypracowania skutecznej wspólnotowej strategii. Polska Prezydencja poczyniła duże starania w tworzeniu optymalnych przepisów, pozwalających na wypracowanie rozwiązań, które mogą być korzystne zarówno dla pacjentów, jak i producentów, podkreślając konieczność przeciwdziałania niedoborom produktów leczniczych, dążąc do poprawy dostępu do leków dla wszystkich pacjentów w Unii Europejskiej, niezależnie od tego, w jakim państwie członkowskim mieszkają. Na tym tle należy wskazać dwa wzajemnie uzupełniające się wątki, kontynuowane do końca Prezydencji Polski, tj. rewizja unijnej legislacji farmaceutycznej oraz unijne dążenia do wypracowania Aktu o Lekach Krytycznych (Critical Medicines Act – CMA), którego założenia przyczynią się do zmniejszenia zależności UE od państw trzecich oraz do faktycznego wzmocnienia dostaw leków o krytycznym znaczeniu. W odniesieniu do rewizji legislacji farmaceutycznej, osiągnięciem Polskiej Prezydencji jest wypracowanie tekstu kompromisowego przepisów Dyrektywy i Rozporządzenia oraz opublikowanie tekstu ww. projektu 2 czerwca 2025 r. Ponadto 21 maja oraz 4 czerwca 2025 r. podczas COREPER I, Prezydencja przedstawiła teksty obu dokumentów jako kompromis, uwzględniający interesy i potrzeby pacjentów, systemów ochrony zdrowia, jak również przemysłu farmaceutycznego.

W zakresie Rozporządzenia Critical Medicines Act, Polskiej Prezydencji zależało na wypracowaniu przez Komisję Europejską mechanizmu finansowania, który byłby przeznaczony na wsparcie produkcji substancji czynnych niezbędnych do produkcji leków, w tym przede wszystkim na rozwój lub modernizację infrastruktury. Zdając sobie sprawę z istotności tematu dotyczącego CMA, Polska Prezydencja zorganizowała 19 lutego 2025 r. w Brukseli konferencję wysokiego szczebla pt.: „Critical Medicines for Health Security – current challenges and the way forward". Podczas wydarzenia poruszono m.in. kwestie dotyczące problemów z dostępem do leków krytycznych czy też wyzwań związanych z finansowaniem produkcji tychże leków w Europie. Przewidywany termin wejścia w życie ww. Rozporządzenia to 2026 r. 8 kwietnia 2025 r. Prezydencja Polski przedstawiła projekt na Grupie Roboczej (WPPMD) w Radzie UE. Od lipca 2025 r. Akt o Lekach Krytycznych jest tematem obrad Grupy WPPMD, a dalsze prace nad nim będzie prowadzić Prezydencja Danii.

Wskazane powyżej działania Ministra Zdrowia zarówno na szczeblu krajowym, jak i na poziomie Unii Europejskiej, stanowią wyraz zaangażowania Ministra Zdrowia w zapewnienie bezpieczeństwa lekowego i poprawę dostępności produktów leczniczych.

Prawo zamówień publicznych

Odnosząc się do pytań w zakresie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, należy wskazać, że w 2024 r. z zastosowaniem przepisów tejże ustawy udzielono ok. 153 tys. zamówień o wartości ok. 330,4 mld zł, co stanowiło ok. 9,07% produktu krajowego brutto (PKB). Natomiast wartość całego rynku zamówień publicznych w 2024 r. wyniosła ok. 587 mld zł.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w projekcie sprawozdania z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2024 r. wskazuje, że z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wynika, że prawie 98% (w 2023 r. także 98%) zamówień na polskim rynku udzielono przedsiębiorstwom krajowym. Polscy zamawiający w 2024 r. udzielili podmiotom zagranicznym 1 038 zamówień, co stanowi około 2,49% wszystkich postępowań, natomiast całkowita wartość zamówień przyznanych zagranicznym wykonawcom wyniosła około 28,4 mld zł, tj. ok. 11% ogólnej wartości zamówień o wartości równej lub wyższej niż unijne progi.

Warto zaznaczyć, że w przypadku kontraktów na zamówienia publiczne realizowane za granicą, 265 z nich przypadło polskim wykonawcom, co stanowi prawie dwukrotny wzrost względem 2023 r. (133 kontraktów). Blisko dwukrotny wzrost liczby udzielonych zamówień polskim firmom za granicą przy ponad trzykrotnym zwiększeniu wartości tych zamówień stanowi pozytywny impuls w kontekście polskiej gospodarki i wzrostu aktywności polskich przedsiębiorców na rynku unijnym (2024 r. – ok. 3 455,5 mln euro; w 2023 r. – ok. 1 047,3 mln euro). Ponadto drugi rok z rzędu w przypadku zamówień o wartości poniżej progów unijnych rośnie średnia liczba składanych ofert, zaś wskaźnik na poziomie 2,89 – to najlepszy wynik od 2015 roku.

Projekt sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych za 2024 r. jest dostępny pod adresem:https://www.gov.pl/web/uzp/projekt-sprawozdania-prezesa-uzp-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych-w-2024-r.

Funkcjonująca od 2021 r. ustawa – Prawo zamówień publicznych implementuje do polskiego porządku prawnego regulacje przyjęte na poziomie unijnym. W ustawie tej określono instrumenty służące prawidłowemu przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania, jak i gwarancje dla wykonawców dotyczące dochodzenia swoich praw przy ubieganiu się o zamówienie. Obowiązujące przepisy obligują zamawiającego do prowadzenia procesów zakupowych w sposób zapewniający najlepszą jakość zamawianych dostaw, usług oraz robót budowlanych w ramach środków, którymi dysponuje oraz uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych, a także gospodarczych, jeśli są one możliwe do uzyskania.

MRiT wraz z Urzędem Zamówień Publicznych prowadzą przegląd funkcjonowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. Dotychczas zgłaszane wnioski przez uczestników rynku zamówień publicznych, w tym zamawiających, wykonawców i stowarzyszenia branżowe, wskazują, że ustawa nie wymaga zmian o charakterze gruntownym czy systemowym, a jedynie korekt w określonych obszarach jej funkcjonowania.

W oparciu o dotychczasowe wnioski z przeprowadzonego przeglądu planowane jest podjęcie działań legislacyjnych zmierzających w szczególności do odformalizowania procedur krajowych, czyli postępowań o wartości mniejszej niż progi unijne. Ponadto mając na względzie sprawne prowadzenie postępowań oraz terminowe realizowanie inwestycji ze

środków publicznych planuje się podjęcie działań legislacyjnych, które będą polegały na wprowadzeniu zmian w tych obszarach procedury zamówieniowej, co do których najczęściej formułowane są zarzuty w postępowaniu odwoławczym prowadzonym przed Krajową Izbą Odwoławczą.

Należy równocześnie wskazać na uchwalone w lipcu 2025 r. przez Sejm RP i przyjęte przez Senat RP przepisy deregulacyjne obejmujące kwestie z zakresu zamówień publicznych, tj. dotyczące:

1) podniesienia progu stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych ze 130 000 do 170 000 złotych, co pozwoli na odformalizowanie postępowań o niższych wartościach,

2) wprowadzenia zapisów mających wspierać konkurencyjność postępowań o udzielenie zamówienia,

3) certyfikacji wykonawców zamówień publicznych, która umożliwi zastąpienie szeregu dokumentów i oświadczeń składanych na potrzeby ubiegania się o zamówienie jednym certyfikatem.

Kluczowa jest także ustawa z dnia 9 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (wdrażająca tzw. wyrok TSUE ws. Kolin).

W reakcji na sygnały płynące ze strony polskich przedsiębiorców, dotyczące problemów związanych z konkurowaniem przez polskie firmy z wykonawcami z krajów takich jak: Chiny, Turcja, Indie, Mongolia, Arabia Saudyjska, Albania, w 2025 r. podjęto również działania legislacyjne związane z wdrożeniem do polskiego prawa skutków orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie z dnia 22 października 2024 r. w sprawie C-652/22 (Kolin) oraz w sprawie z dnia 13 marca 2025 r. C-266/22 CRRC (Qingdao), w których TSUE orzekł, że wykonawcy z tzw. państw trzecich nie mają zagwarantowanego dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych, zaś zamawiający mogą samodzielnie wyłączać lub ograniczać ich udział w zamówieniowych. Wykonawcy ze wskazanych wyżej państw nie są zobligowani do przestrzegania standardów i wymogów wynikających z prawa Unii Europejskiej (np. w zakresie ochrony środowiska) i ponoszenia związanych z tym kosztów, co istotnie wpływa na wartość ofert i powoduje brak równości konkurencyjnej w postępowaniach z perspektywy polskich wykonawców.

Przepisy wprowadzone ustawą z dnia 9 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi dają zamawiającym możliwość samodzielnego zadecydowania o dopuszczeniu do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o zawarcie umowy koncesji wykonawców z tzw. państw trzecich (spoza Unii Europejskiej oraz państw innych niż państwa będące stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (WTO-GPA) i innych umów gwarantujących na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest UE). Zamawiający będzie każdorazowo podejmował decyzję, a jej brak oznaczał będzie brak możliwości udziału w zamówieniach wykonawców z państw trzecich. Jednocześnie, zamawiający dopuszczając do zamówień wykonawców z państw trzecich, będą mogli określić dla nich mniej korzystne warunki niż w przypadku wykonawców polskich oraz z pozostałych państw UE i państw WTO.

Ponadto należy zauważyć, że ambicją obecnego Kierownictwa Ministerstwa Obrony Narodowej jest kierowanie co najmniej 50% zamówień zbrojeniowych do krajowych przedsiębiorców. Bezpieczeństwo narodowe nie może być oparte wyłącznie na zakupach zewnętrznych – musi mieć solidne fundamenty w krajowym przemyśle. Dzięki wielomiliardowym inwestycjom wdrażanym w polski przemysł obronny konsekwentnie budowany jest potencjał krajowych zakładów, który umożliwia dostarczenie sprzętu na najwyższym poziomie, a jednocześnie rozwój technologii, kompetencji i miejsc pracy w Polsce. Pozwoli to na sukcesywne zwiększanie poziomu udziału krajowej produkcji w kontraktach zawieranych na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w najbliższych latach.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Klauzula informacyjna dla Senatora, w związku ze złożeniem oświadczenia

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO", informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Finansów i Gospodarki, którego obsługę zapewnia Ministerstwo Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP, adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-68477-29007-EFSHR-25. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Prawa Gospodarczego i Analiz.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
    - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
    - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Finansów i Gospodarki, którego obsługę zapewnia Ministerstwo Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
    - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
    - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
    - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.

W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa.